

Bedrijfseconomische noodzaak

Als voorwaarde geldt dat de bedrijfseconomische noodzaak aannemelijk moet worden gemaakt.

Omvang van het bedrijf

De omvang van het bedrijf moet hoofdzakelijk waarborgen dat het agrarische bedrijf (bedrijfseconomisch) continuïteit heeft.

Dat is te ontlenen aan de toetsing van de volwaardigheid. Volwaardig wil zeggen dat het bedrijf duurzaam voldoende werkgelegenheid en voldoende inkomen biedt; voor één of meer personen.

Omdat te bepalen, wordt de bedrijfsomvang als indicator gebruikt. De bedrijfsomvang van agrarische bedrijven wordt weergegeven met behulp van de Nederlandse grootte-eenheid (nge). Het is een door het Landbouw Economisch Instituut (LEI) ontwikkelde reële economische maatstaf, die gebaseerd is op het zogenaamde bruto-standaardsaldo. Dus bij uitstek bruikbaar om de economische omvang van het bedrijf te bepalen.

Aan elk gewas en dier zijn door het LEI normen toegekend. Deze worden indien nodig elke twee jaar herzien. Zo valt voor een agrarisch bedrijf dus te berekenen wat de totale omvang in nge is.

Vervolgens is de vraag aan de orde bij hoeveel nge een specifiek soort bedrijf volwaardig is. Dat verschilt namelijk per soort bedrijf en ook de schaalgrootte is van invloed. Zo zijn er verschillen tussen arbeids-intensieve en kapitaalsintensieve bedrijven.

Om de bedrijfsomvang te kunnen kwalificeren, heeft het LEI in 2006 het nieuwe begrip "mensjaar" geïntroduceerd. Daarmee is het aloude begrip volwaardige arbeidskracht (vak) in onmin geraakt. Het begrip mensjaar geeft, aldus het LEI, bij uitstek zicht op de totale arbeidsinzet en arbeidsbehoefte op een bedrijf.

In navolgende tabel is voor enkele bedrijfstypen, naar bedrijfsgrootteklasse, weergegeven van hoeveel nge per mensjaar uitgegaan mag worden.

Nge per mensjaar	Minder dan 50 nge	50 tot 100 nge	100 tot 200 nge	200 tot 400 nge	Meer dan 400 nge	Totaal
Akkerbouwbedrijven	29	41	60	73	88	46
Melkveebedrijven	24	37	49	69		43
Overige graasdierbedrijven	24	34	49	74		33
Hokdierbedrijven	27	38	53	67	65	47
Gewassencombinaties	28	20	26	68		31
Veeteeltcombinaties	17	30	44	73		39
Gewas-veeteeltcombinaties	28	31	53	81		42
Totaal	24	32	42	44	42	
Bron: LEI						

Aan de hand van voorgaande tabel valt dus te concluderen of een bepaalde omvang de kwalificatie volwaardig verdient.

Via een rekenmodule van het LEI/WUR is de omvang eenvoudig te bepalen.

Bedrijfsomvang en -type volgens NEG-typering

Op 8/14/2013 zijn gegevens ingevuld in de rekenmodule van het LEI.

Die informatie had betrekking op producten uit de Landbouwtelling van 2012

De ingevoerde gegevens leiden tot de volgende kengetallen:

Omschrijving	Aantal	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	60	ha
Totale bedrijfsomvang	270.1	nge
Bruto standaardsaldo (bss)	383,600	euro

Bedrijfstype volgens NEG-typering	
8-indeling	Graasdierbedrijf.
41-indeling	4110 Sterk gespecialiseerd melkveebedrijf

Specificatie van ingevoerde gegevens, normen en NGE per product

Categorie	Aantal	Eenheid	NGE per eenheid	Aantal nge
Akkerbouwgewassen				
Snijmais	10	ha, gemeten maat	0.690	0.0
Grasland en weiden				
Grasland, blijvend	50	ha, gemeten maat	0.993	0.0
Rundvee: melk- en fokvee (geen vleesvee)				
Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	60	aantal dieren	0.254	15.2

Categorie	Aantal	Eenheid	NGE per eenheid	Aantal nge
Rundvee: melk- en fokvee (geen vleesvee)				
Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	80	aantal dieren	0.176	14.1
Melk- en kalfkoeien	200	aantal dieren	1.204	240.9

Omdat de geteelde ruwvoedergewassen volledig voor het eigen rundvee worden benut, krijgen deze geen omvang toegekend.

Het beoogde bedrijf heeft een omvang van 270 nge.

